

GRUPPÖVNINGAR:

HUR SKA VI FÖRSVARA VÅRA BARNES OCH VÅRA RÄTTIGHETER?

Tillräckligt bra föräldrar ska inte behöva hamna i domstol är vår uppfattning.

- I vårdnadstvister kommer en rättssäker, saklig och opartisk utredning avslöja om den ena eller den andra föräldern använder barnet som slagträ och stoppa dem och vårdnadskonflikten.
- Vid orosanmälningar borde socialtjänsten använda en helhetssyn och inriktas på att frigöra människors resurser och göra det, så att barn inte skiljs från tillräckligt bra föräldrar.

Alltså, hur kan vi med bland annat den kunskap som Barnets bästa har tagit fram, själva bli mer offensiva i våra egna fall?

För att lära sig bra behövs ofta att man själv prövar att använda vad man nyss har lärt sig.

Förutom att du förhoppningsvis har fått en grundläggande förståelse utifrån dagens presentationer så har många deltagare i din grupp tidigare gått på våra möten och läst våra böcker, det vill säga de känner till Barnets-bästa-kollen och annat väl. Det borde innebära att ni tillsammans kan komma på hur ni kan använda den information som förmedlats idag. På det sättet lär du och ni er detta bättre och du/ni får också pröva på att använda den här kunskapen.

VAD VARJE GRUPP BÖR GÖRA

1. Börja med att komma överens om någon som skriver ned vad ni kommer fram till och som gärna får presentera gruppens resultat.
2. Kom överens om ett viktigt problem för gruppens område, endera utifrån exemplen eller andra ni tycker är viktigare, bättre, mer relevanta.
3. Diskutera hur man skulle kunna använda de kunskaper som förmedlats under dagen för att ta tillvara barns, föräldrars, mor- och farföräldrars rättigheter?

Det är viktigt att ni inte blir sociala, inte sitter och berättar om hur hemskt det är för var och en utan fokuserar just på uppgiften. Då kommer vi framåt.

4. Formulera exempel på hur man kan resonera och agera och stäm av med informationen innan i detta dokument och med de i gruppen som läst våra böcker, sett våra webbföredrag och deltagit på våra möten.
5. När ni tycker att ni är klara så börja om från 2 till 5 till dess att tiden är över.
6. Förbered en ungefär 10 minuters presentation.

BARNETS BÄSTA

Ideell förening för främjandet av rättssäkra, sakliga och opartiska utredningar av barn, utförda av socialtjänsten, dess familjerätt, m fl.
Utän evidensbaserade/vetenskapliga utredningsmetoder kan inte rättssäkerhet eller barnets bästa garanteras!

BOX 1020 | 101 38 STOCKHOLM | PG 76 50 96-3 | REDAKTIONEN@BARNETSBASTA.ORG | WWW.BARNETSBASTA.ORG

GRUPP A: NÄR SOCIALTJÄNSTEN SKA PÅBÖRJA EN BARNUTREDNING

Hur kan du/vi använda någon del eller många delar av kunskapen om barns, föräldrars, mor- och farföräldrars mänskliga rättigheter, juridiska principer, kunskap om hur barn används som slagträn, kunskap om vetenskaplig utredningsmetodik (Barnets-bästa-kollens 8 utredningsmetoder och 6 utredningsfaser), samt socialtjänstens ansvar för att frigöra människors resurser, i till exempel:

- Hur kan vi/du göra när socialtjänsten ska påbörja en barnutredning?
- Hur kan vi/du försöka förbättra den och förhindra att den blir rättssäker, osaklig och partisk?
- Hur kan vi/du försöka se till att utredningen tydligt får en helhetssyn och inriktas på att frigöra människors resurser?
- Även om vi inte lyckas med det här inledningsvis, så kan det vara bra att återkomma till senare.
- Eller kom fram med egna bättre situationer.
- Finns det någon viktig återkoppling som vi och de andra föreningar som stödjer Tribunalen, borde ta tag i?

GRUPP B: NÄR BARN ANVÄNDS SOM SLAGTRÄN

Hur kan du/vi använda någon del eller många delar av kunskapen om barns, föräldrars, mor- och farföräldrars mänskliga rättigheter, juridiska principer, kunskap om hur barn används som slagträn, kunskap om vetenskaplig utredningsmetodik (Barnets-bästa-kollens 8 utredningsmetoder och 6 utredningsfaser), samt socialtjänstens ansvar för att frigöra människors resurser, i till exempel:

- Hur agera när socialtjänsten okritiskt accepterar när barn används som slagträ?
- Hur agera när socialtjänsten okritiskt accepterar vad barn säger som deras egentliga vilja? Det vill säga det är snarare så att barnet har påverkats direkt och indirekt till sin uppfattning.
- Hur agera när socialtjänsten låter barnet bli den som fattar beslut om vem den ska leva/bo med, det vill säga man ger barnet ett vuxenansvar.
- Hur agera när det börjar bli uppenbart att socialtjänsten utreder osakligt och partisk så att man känner på sig att det kommer att bli fel?
- Hur agera när socialtjänstens barnutredning upplevs som osaklig och opartisk?
- Eller kom fram med egna bättre situationer.
- Finns det någon viktig återkoppling som vi och de andra föreningar som stödjer Tribunalen, borde ta tag i?

GRUPP C: NÄR UTREDNINGEN ÄR IGÅNG & DESS RÄTTSSÄKERHET, OSAKLIGHET & PARTISKET VERKAR UPPEBAR

Hur kan du/vi använda någon del eller många delar av kunskapen om barns, föräldrars, mor- och farföräldrars mänskliga rättigheter, juridiska principer, kunskap om hur barn används som slagträn, kunskap om vetenskaplig utredningsmetodik (Barnets-bästa-kollens 8 utredningsmetoder och 6 utredningsfaser), samt socialtjänstens ansvar för att frigöra människors resurser, i till exempel:

- Har du gjort källkritik på dig själv som utredare?
- Måste inte varje påstående preciseras? Jag ser inte att du ställer tillräckliga frågor för att det jag påstår är tillförlitligt. Hur blir detta påstående sakligt om det bara är din subjektiva bedömning?
- Du har inte gett mig ditt intervjureferat för att jag ska få bestyrka det? Hur kan vara säker på att det du skriver ner är korrekt? Inte ens journalister är säkra på att vad de skriver ner är korrekt, de låter den de intervjuat läsa texten. Hur kan du vara säker? Jobbar du inte med andra saker parallellt? Minnesforskning säger att man ofta glömmer snabbt. Hur kan du vara säker på att du minns rätt när du skriver ihop intervjureferatet dagar efteråt?
- Om negativa påståenden om en själv: Men måste inte du följa oskyldighetsprincipen och kravet på saklighet och opartiskhet? Hur är ditt underlag sakligt och opartiskt och inte ett subjektivt påstående från dig eller någon annan som jag nu måste förklara mig oskyldig till?
- När barn används som slagträn av den andra föräldern, av personal på akut-, jour- och/eller utredningshem, familjehem, personal på hem för vård och boende...
- Vid hemtagningsutredningar
- Vid vårdnadsutredningar
- Finns det någon viktig återkoppling som vi och andra föreningar som stödjer Tribunalen borde ta tag i?

GRUPP D: NÄR UTREDNINGEN ÄR KLAR OCH DESS RÄTTSSÄKERHET, OSAKLIGHET & PARTISKET ÄR UPPEBAR

Hur kan du/vi använda någon del eller många delar av kunskapen om barns, föräldrars, mor- och farföräldrars mänskliga rättigheter, juridiska principer, kunskap om hur barn används som slagträn, kunskap om vetenskaplig utredningsmetodik (Barnets-bästa-kollens 8 utredningsmetoder och 6 utredningsfaser), samt socialtjänstens ansvar för att frigöra människors resurser, i till exempel:

- Ofta vill socialtjänstutredarna gå igenom sin barnutredning med dig/er.
- Ofta får ni möjlighet att göra en skriftlig återkoppling som de hävdar kommer bifogas. Vi som har varit med länge vet att de sällan läses av andra och att de är borta när nästa utredning sker.
- När socialtjänsten säger att de ska göra en utredning så bör man som förälder ifrågasätta den
  - Känner de till mänskliga rättigheter och barnkonventionen om att förhindra att barn och deras föräldrar utsätts för godtyckliga ingrepp? Kör man Barnets-bästa-kollen och har läst boken "Utredder socialtjänsten för barnets bästa?" är det lätt att identifiera de påståenden som de anser allvarliga (de står oftast i avsnittet Analys
  - Vad har de för underlag för att deras utredningssätt inte skapar godtyckliga utredningar?
  - Hur är deras utredningssätt väl förankrad med Evidensbaserad praktik? Förklara och referera inte till Socialstyrelsens BBIC ...
- Finns det någon viktig återkoppling som vi och andra föreningar som stödjer Tribunalen borde ta tag i?
- Här skulle man kunna lyfta utredningens rättsosäkerhet till kommunpolitikerna som sitter i den nämnd som är ansvarig för socialtjänsten (oftast socialnämnden). Kan man begära att få ett enskilt möte med en kommunpolitiker i socialnämnden och där ifrågasätta utredningen med vetenskaplig utredningsmetodik? Detta är ofta verkningslöst men kan vara viktigt.
- Överklagan till Inspektionen för vård och omsorg, är ofta meningslösa och innebär ofta att man slösar bort sin tid.
- Vad kan man göra mer?

**GRUPP D:
FÄRDIG UTREDNING SOM REKOMMENDERAR
OMHÄNDERTAGANDE ENLIGT SOCIALTJÄNSTLAGEN (SOL)**

Hur kan du/vi använda någon del eller många delar av kunskapen om barns, föräldrars, mor- och farföräldrars mänskliga rättigheter, juridiska principer, kunskap om hur barn används som slagträn, kunskap om vetenskaplig utredningsmetodik (Barnets-bästa-kollens 8 utredningsmetoder och 6 utredningsfaser), samt socialtjänstens ansvar för att frigöra människors resurser, i till exempel:

Om utredningen föreslår omhändertagande av barn utifrån socialtjänstlagen innebär det att du frivilligt går med på att dina barn omhändertas.

Ofta hävdar socialtjänsten att det är bättre att gå med på ett frivilligt omhändertagande än ett tvångsomhändertagande (LVU) och om du som förälder inte går med på ett frivilligt omhändertagande så kommer de att genomföra ett tvångsomhändertagande enligt LVU.

- Men så får socialtjänsten inte göra. Kan vara värdefullt att få detta inspelat.

Hur kan du ifrågasätta barnutredningen?

Kan du vända dig till kommunens socialnämnd (den nämnd av kommunpolitiker) som delvis bestämmer över kommunens socialtjänst, dels den nämnd som enligt socialtjänstlagen har det yttersta ansvaret för att ”*Varje kommun svarar för socialtjänsten inom sitt område, och har det yttersta ansvaret för att enskilda får det stöd och den hjälp som de behöver.*” (Socialtjänstlagens 2a kapitel och första paragraf).

**GRUPP E:
FÄRDIG UTREDNING SOM REKOMMENDERAR
OMHÄNDERTAGANDE ENLIGT LAGEN OM VÅRD AV UNGA (LVU)**

Hur kan du/vi använda någon del eller många delar av kunskapen om barns, föräldrars, mor- och farföräldrars mänskliga rättigheter, juridiska principer, kunskap om hur barn används som slagträn, kunskap om vetenskaplig utredningsmetodik (Barnets-bästa-kollens 8 utredningsmetoder och 6 utredningsfaser), samt socialtjänstens ansvar för att frigöra människors resurser, i till exempel:

När socialtjänsten gjort sin utredning så verkar de inte informera dig som förälder om att du själv har möjlighet att välja en advokat eller villkoren för det. Eftersom du inte informerats om det och därför inte aktivt letar rätt på en advokat, kommer ofta förvaltningsdomstolen att utse en advokat åt dig. Det verkar som om de advokater som utses är sådana som sällan ställer till problem i förvaltningsdomstolen. När denna advokat väl är utsedd är det ofta svårt att byta advokat.

Här kan vi se hur bra mänskliga rättigheter är. Utifrån olika krav, bland annat på en rättvis rättegång, så kommer samhället att betala en advokat för drygt tio timmars arbete. Skulle du behöva en tolk så betalar samhället också för det. Det tycker vi är fantastiskt.

Hemförsäkringar betalar ofta advokater för drygt 200 timmars arbete, trots att det ofta är en inte lika allvarlig fråga. Samtidigt är detta ett uttryck för att man har en hemförsäkring.

- Vi behöver sprida information om att man har möjlighet att själv välja en advokat.

- Hur få tag på en advokat som är införstådd med socialtjänstens rättsosäkra barnutredningar?
- Hur ska man få sin advokat att förstå:
  - Att utredningen är rättsosäker, osaklig och partisk?
  - ”Du som tillhör den yrkeskår som vet mest om rättssäkerhet och rättsosäkerhet, hur kommer det sig att du inte förstår var den här barnutredningen är rättsosäker?”
  - ”Du måste själv lära dig och göra en Barnets-bästa-koll på utredningen”
  - Att advokaten måste driva det i förvaltningsdomstolen? (I Thomas Quick fallet verkade domarna skylla ifrån sig på att advokaterna inte klagade över att utredningarna var rättsosäkra. Därför kan det vara en viktig markör att advokaten driver detta).
  - Annars klandrar jag dig till Advokatsamfundet med Barnets-bästas-mall som förlaga (Ska vi ta fram en sådan?)...

Eftersom de inte gör det, så blir det snarare föräldrarna som måste bli de som använder den kunskap vi har fått fram

- När socialtjänsten säger att de ska göra en utredning så bör man som förälder ifrågasätta den
  - Känner de till mänskliga rättigheter och barnkonventionen om att förhindra att barn och deras föräldrar utsätts för godtyckliga ingrepp?
  - Vad har de för underlag för att deras utredningssätt inte skapar godtyckliga utredningar?
  - Hur är deras utredningssätt väl förankrad med Evidensbaserad praktik? Förklara och referera inte till Socialstyrelsens BBIC ...
- Finns det någon viktig återkoppling som vi och andra föreningar som stödjer Tribunalen borde ta tag i?

GRUPP F:

VÅRDNADSTVIST OCH EN RÄTTSSÄKER VÅRDNADsutredning

Bra föräldrar borde inte behöva hamna i en huvudförhandling eftersom en rättssäker, saklig och opartisk barnutredning borde avslöja den som använder barn som slagträ och stoppa vårdnadsprocessen och inrikta sig på att frigöra slagträföräldrarnas resurser.

Men när det inte hänt och socialtjänstens utredning inte identifierat detta, utan snarare skyddar slagträföräldern, innebär det att detta troligen är starten på ett destruktivt krigande om barnen, där ofta den förälder som använder barnet som slagträ vinner och barn och den andra föräldern är förlorare.

Hur stoppa det?

BARNETS-BÄSTA-KOLLEN/GRANSKNING Om dina advokatkostnader betalas av hemförsäkringen, kan försäkringsbolaget betala att en granskning av barnutredningen sker av en extern person. I så fall kan en sådan granskning användas av din advokat.

Om inte måste du få advokaten att själv genomföra Barnets-bästa-kollen.

Syftet med Barnets-bästa-kollen borde vara:

- Att konstatera om utredningen använt vetenskaplig utredningsmetodik eller inte.
- Att konstatera om utredningen är saklig och opartisk eller inte.
- Att identifiera om det är någon som använder barnet som slagträ och vem det är.
- Att identifiera om utredningen därmed är ett övergrepp mot barnet och dig.

Kom ihåg, om du är en tillräckligt bra förälder, borde socialtjänstens sakliga och opartiska utredning skydda ditt barn och dig mot godtyckliga ingrepp i er rätt till privatliv, familjeliv och hem (mänskliga rättigheter och barnkonventionen). Ditt barn och du borde inte behöva vara oroliga för din rätt som vårdnadshavare och ert umgänge.

TIPS Om din advokat är införstådd med Barnets-bästa-kollen och att vårdnadsutredningen är rättsosäker, osaklig och partisk, så är ett bra tips att utredaren kallas som vittne. Då borde man kunna avslöja

- Att utredningen är rättsosäker, osaklig, partisk och skyddar slagträföräldern trots att hen gör hemska övergrepp mot barnet och den andra föräldrarnas rättigheter.

Tips Din advokat borde också driva att vårdnadsutredningen är rättsosäker, osaklig och partisk och att den ska förkastas med kritik från domstolen.

- En lärdom av Thomas Quickprocessen var att om inte advokaten protesterade över en utrednings bristande kvalitet så upptäckte inte domstolen det och kunde utgå från utredningen som korrekt.

Om inte, borde vi ta fram en mall för att anmäla advokaten till advokatsamfundet? Advokater tillhör den yrkesgrupp som bäst av alla vet vad rättssäkerhet är och inte är.

Om inte, kan/bör du välja en annan advokat?

FRÅGOR

- Du bör välja en advokat som förstår att socialtjänstens barnutredningar oftast är rättsosäkra
...
Hur gör man det?
- Om du redan valt en advokat som inte känner till det här, hur kan du få advokaten att förstå och ta till sig det här eller bör du välja en annan advokat? Hur kan man göra det så att hemförsäkringen accepterar det? Alternativt hur kan du få din advokat att förstå, lära sig och driva detta?